

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

23 серпня 2018 р.

Київ

№ 412-р

Про визнання підтримки суб'єкта господарювання, зазначеної у повідомленні, такою, що не є державною допомогою відповідно до Закону

Антимонопольний комітет України (далі – Комітет), розглянувши подання Департаменту моніторингу і контролю державної допомоги від 22.08.2018 № 500-01/3685-п та повідомлення про нову державну допомогу, надіслане листом Департаменту житлової, комунальної політики та благоустрою Івано-Франківської міської ради № 303/24-13/03в від 06.06.2018 (вх. № 283-ПДД від 12.06.2018), яке було подано на виконання статті 9 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та за формою, що передбачена додатком 1 до Порядку подання та оформлення повідомлення про нову державну допомогу та про внесення змін до умов чинної державної допомоги, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 04.03.2016 № 2-рп та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 04.04.2016 за № 501/28631 (далі – Порядок 2-рп),

ВСТАНОВИВ:

1. ПОРЯДОК ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПІДТРИМКУ

- (1) Листом Департаменту житлової, комунальної політики та благоустрою Івано-Франківської міської ради № 303/24-13/03в від 06.06.2018 (вх. № 283-ПДД від 12.06.2018), на виконання статті 9 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання», подано повідомлення про нову державну допомогу (далі – Повідомлення).

2. ВІДОМОСТІ ТА ІНФОРМАЦІЯ ВІД НАДАВАЧА ПІДТРИМКИ

2.1. НАДАВАЧ ПІДТРИМКИ

- (2) Департамент житлової, комунальної політики та благоустрою Івано-Франківської міської ради (76018, м. Івано-Франківськ, вул. Незалежності, 7).

2.2. ОТРИМУВАЧ ПІДТРИМКИ

- (3) Комунальне підприємство «Івано-Франківськводокотехпром» (далі – КП «Івано-Франківськводокотехпром») (76011, м. Івано-Франківськ, вул. Ботанічна, 2, код ЄДРПОУ 32360815).
- (4) Відповідно до пункту 1.3 Статуту КП «Івано-Франківськводокотехпром», затвердженого рішенням Івано-Франківської міської ради від 26.04.2016 № 121-5,

засновником підприємства є територіальна громада міста Івано-Франківська в особі Івано-Франківської міської ради.

2.3. МЕТА (ЦІЛЬ) ПІДТРИМКИ

- (5) Метою (ціллю) підтримки є виконання загальнодержавних (місцевих) програм розвитку.

2.4. ОЧІКУВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

- (6) Підвищення ефективності та надійності функціонування житлово-комунальних систем життєзабезпечення населення міста.

2.5. ФОРМА ПІДТРИМКИ

- (7) Внески в статутні капітали комунальних підприємств та поточні трансферти.
(8) Фінансування здійснюється за рахунок коштів міського бюджету.

2.6. ПІДСТАВА ДЛЯ НАДАННЯ ПІДТРИМКИ

- (9) Проект рішення Івано-Франківської міської ради «Про програму розвитку житлово-комунальної сфери міста Івано-Франківська на 2018-2022 роки» (далі – Програма).

2.7. ТРИВАЛІСТЬ ПІДТРИМКИ

- (10) 2018 – 2022 роки.

3. ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ПРОГРАМИ

- (11) Метою Програми є підвищення ефективності та надійності функціонування житлово-комунальних систем життєзабезпечення населення міста.

- (12) Основні завдання Програми:

- своєчасне оновлення основних фондів;
- утримання та капітальний ремонт об'єктів благоустрою міста, капітальний та поточний ремонт доріг, прибудинкових територій, парків, скверів, мереж зовнішнього освітлення, озеленення тощо;
- модернізація багатоквартирних житлових будинків;
- своєчасне оновлення основних фондів комунальних підприємств;
- придбання спеціалізованої техніки та обладнання;
- зниження питомих та непродуктивних витрат матеріальних та енергетичних ресурсів, що негативно впливає на рівень та якість надання житлово-комунальних послуг;
- поточний, капітальний ремонт житлового фонду, реконструкція наявних та будівництво нових об'єктів благоустрою, впровадження енергозберігаючих технологій тощо;
- вирішення питання щодо розширення міського кладовища;
- забезпечення належного виконання робіт з утримання міських кладовищ, меморіального скверу;
- створення сприятливих умов для відвідування кладовищ мешканцями міста та догляду за могилами своїх близьких;
- надання естетичного вигляду територіям кладовищ шляхом їх озеленення, впорядкування могил одиноких та невідомих громадян, збереження ритуальної атрибутики на місцях поховань, а також підтримання в належному стані пам'ятників, пам'ятних знаків, меморіальних і анотаційних дошок, декоративних кованих композицій, підпірних стінок, квітників.

- (13) Заходи, які виконуватиме КП «Івано-Франківськводокотехпром» відповідно до Програми: утримання та прочистка дощової каналізації; проведення монтажу насосного агрегата на насосній станції; монтажу обвідного трубопроводу; встановлення лічильників на свердловині; проведення капітального ремонту швидких безнапірних фільтрів із заміною фільтрувального елемента; проведення реконструкції мереж водопроводу на вулицях міста тощо.
- (14) Перевагу надано зазначеному підприємству тому, що отримувач державної допомоги створений Івано-Франківською міською радою для виконання статутних завдань, який в комплексі забезпечує життєдіяльність міста Івано-Франківська, підтримує належний технічний, санітарний стан об'єктів благоустрою та надає житлово-комунальні послуги.

4. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

- (15) Відповідно до пункту 1 частини першої статті 1 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» (далі – Закон) державна допомога суб'єктам господарювання (далі – державна допомога) – підтримка у будь-якій формі суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, що спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції, створюючи переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.
- (16) Отже, державна підтримка є державною допомогою, якщо одночасно виконуються такі умови:
- підтримка надається суб'єкту господарювання;
 - державна підтримка здійснюється за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів;
 - підтримка створює переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності;
 - підтримка спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції.
- (17) Відповідно до частини другої статті 1 Закону, терміни «суб'єкт господарювання», «товар», «економічна конкуренція (конкуренція)» вживаються у Законі у значенні, наведеному в Законі України «Про захист економічної конкуренції».
- (18) Згідно з частиною першою статті 1 Закону України «Про природні монополії» природна монополія – стан товарного ринку, при якому задоволення попиту на цьому ринку є більш ефективним за умови відсутності конкуренції внаслідок технологічних особливостей виробництва (у зв'язку з істотним зменшенням витрат виробництва на одиницю товару в міру збільшення обсягів виробництва), а товари (послуги), що виробляються суб'єктами природних монополій, не можуть бути замінені у споживанні іншими товарами (послугами), у зв'язку з чим попит на цьому товарному ринку менше залежить від зміни цін на ці товари (послуги), ніж попит на інші товари (послуги).
- (19) Відповідно до частини першої статті 5 Закону України «Про природні монополії» централізоване водопостачання та водовідведення належить до сфери регулювання цього Закону.
- (20) Згідно зі статтею 8 Закону України «Про природні монополії» до предмета державного регулювання діяльності суб'єктів природних монополій належать ціни (тарифи) на товари, що виробляються (реалізуються) суб'єктами природних монополій.
- (21) У первинному та вторинному законодавстві Європейського Союзу поняття «природна монополія» відсутнє. Натомість існує положення, що стосується законної монополії,

яке означає наявність спеціальних та виключних прав, які держава може призначити підприємствам (як правило державним) з метою забезпечення виконання публічних обов'язків. Так, відповідно до статті 106 (1) Договору про функціонування Європейського Союзу, держава може зобов'язати певного суб'єкта господарювання бути оператором, що надає послуги загального економічного інтересу (далі – ПЗЕІ). У такому випадку суб'єкти господарювання, що надають ПЗЕІ або ті, що мають характер прибуткової монополії, підпадають під дію правил конкуренції тільки у тій мірі, в якій це не перешкоджає виконанню дорученого їм спеціального завдання.

- (22) Законна монополія існує тоді, коли надання такої послуги на законодавчому рівні або регулюючими заходами покладено на ексклюзивного надавача, з явною заборорою будь-яким іншим підприємствам надавати таку послугу (навіть не задовольняти можливий попит з боку певних груп покупців). Проте сам факт надання публічних послуг конкретним підприємством не означає, що таке підприємство користується законною монополією.
- (23) За загальним правилом, надання послуг законною монополією виключає будь-яке спотворення конкуренції, однак є умови, що мають бути кумулятивно виконані. Ці умови встановлені пунктом 188 Повідомлення Європейської комісії, а саме:
- послуга має бути предметом законної монополії;
 - законна монополія не лише виключає можливість конкуренції на ринку, а й передбачає існування ексклюзивного надавача відповідної послуги на такому ринку;
 - відповідна послуга не конкурує з іншими послугами;
 - якщо надавач відповідної послуги здійснює діяльність на іншому ринку (за географічним розташуванням чи продукцією), відкритому для конкуренції, можливість здійснення перехресного субсидіювання має бути виключена. Для цього необхідно вести окремі розрахунки, належним чином розподіляти доходи і витрати та запобігати використанню державного фінансування некомерційної діяльності для перехресного субсидіювання комерційної діяльності.
- (24) Обов'язок запобігання фінансуванню комерційної діяльності внаслідок перехресного субсидіювання регламентовано міжнародними зобов'язаннями, передбаченими Угодою. Відповідно до статті 263 (4) Угоди сторони протягом п'яти років з дати набрання чинності Угодою (тобто до 2022 року) мають забезпечити, щоб фінансова та організаційна структура будь-якого підприємства, яке користується спеціальним чи виключним правом, наданим Україною або державою-членом Європейського Союзу, або є уповноваженим на надання ПЗЕІ, і яке отримує компенсацію за надання публічних послуг в будь-якій формі щодо такої послуги, була коректно відображена в окремих бухгалтерських рахунках таким чином, щоб чітко відстежувалось таке:
- витрати та доходи, пов'язані з усіма товарами або послугами, щодо яких підприємству надано спеціальне або виключне право, або всіма послугами, які мають загальний економічний інтерес та які підприємство вповноважене надавати, і, з іншої сторони, витрати та доходи, пов'язані з кожним іншим окремим товаром або послугою, щодо яких підприємство здійснює діяльність;
 - повна інформація щодо методів, відповідно до яких витрати та доходи призначаються або розподіляються за різними видами діяльності. Ці методи мають базуватися на принципах бухгалтерського обліку – обумовленості, об'єктивності, прозорості та послідовності відповідно до міжнародно визнаних методологій бухгалтерського обліку, зокрема калькуляції витрат за видом діяльності, та мають базуватися на даних аудиту.
- (25) Враховуючи те, що суб'єкт природної монополії може здійснювати й іншу комерційну діяльність, не пов'язану з виконанням функції природної монополії,

мають бути окремі бухгалтерські рахунки для запобігання перехресному субсидіюванню.

- (26) Відповідно до статті 10 Закону України «Про природні монополії» суб'єкти природних монополій зобов'язані, зокрема, вести окремий бухгалтерський облік за кожним видом діяльності, що підлягає ліцензуванню.
- (27) Отже, фінансова підтримка, пов'язана з відшкодуванням витрат за послуги, які надаються суб'єктом природної монополії, не буде спотворювати конкуренцію, а отже, не буде державною допомогою, якщо:
- послуга є предметом природної монополії;
 - послуга, що надається природною монополією, не лише виключає можливість конкуренції на ринку, а й передбачає існування ексклюзивного надавача відповідної послуги на такому ринку;
 - відповідна послуга не конкурує з іншими послугами;
 - надавач відповідної послуги не використовує державну підтримку в діяльності, яка не пов'язана з функцією природної монополії.

5. ВИСНОВКИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ РОЗГЛЯДУ ПОВІДОМЛЕННЯ

- (28) КП «Івано-Франківськводокотехпром» створено на базі комунальної власності територіальної громади міста, підпорядковується Івано-Франківській міській раді.
- (29) КП «Івано-Франківськводокотехпром» є суб'єктом природної монополії на ринку централізованого водопостачання та водовідведення відповідно до зведеного Переліку суб'єктів природних монополій по Івано-Франківській області.
- (30) КП «Івано-Франківськводокотехпром» є ексклюзивним надавачем послуг з централізованого водопостачання та водовідведення. Альтернативного способу постачання води в місті Івано-Франківську не існує, тому така послуга не конкурує з іншими послугами в цій місцевості, що відповідає нормам пункту 188 Повідомлення Європейської комісії.
- (31) З аналізу інформації, наданої у Повідомленні, фінансова підтримка КП «Івано-Франківськводокотехпром» надається лише на відшкодування витрат, пов'язаних з наданням послуг з централізованого водопостачання та водовідведення, а саме: на будівництво нових водопровідних мереж, дворових мереж водовідведення та дощових колекторів у місті, а також реконструкцію та ремонт наявних, що відповідає нормам пункту 188 Повідомлення Європейської комісії.
- (32) Однією з умов, за якої державна підтримка є державною допомогою, – підтримка спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції. Сфера природної монополії передбачає відсутність конкуренції на відповідному ринку внаслідок технологічних особливостей виробництва, а також виробництва товарів (послуг), які не можуть бути замінені у споживанні іншими товарами (послугами). На ринку надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення в місті Івано-Франківську КП «Івано-Франківськводокотехпром» є єдиним надавачем наведених послуг.
- (33) З огляду на зазначене, державна підтримка з метою відшкодування витрат за послуги, які надаються суб'єктом природної монополії, не буде спотворювати конкуренцію, а отже, не буде державною допомогою відповідно до Закону.

(34) Враховуючи викладене, керуючись статтями 7 і 16 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 8 і 10 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та пунктом 14 розділу IV Порядку подання та оформлення повідомлень про нову державну допомогу та про внесення змін до умов чинної державної допомоги, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 04 березня 2016 року № 2-рп, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 04 квітня 2016 року за № 501/28631, на підставі інформації, наданої Департаментом житлової, комунальної політики та благоустрою Івано-Франківської міської ради, Антимонопольний комітет України

ПОСТАНОВИВ:

Визнати, що підтримка (фінансування), яку буде надавати Департамент житлової, комунальної політики та благоустрою Івано-Франківської міської ради відповідно до проекту рішення «Про програму розвитку житлово-комунальної сфери міста Івано-Франківська на 2018-2022 роки» КП «Івано-Франківськводокотехпром» обсягом 277 800,0 тис. грн, не є державною допомогою відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

Відповідно до частини десятої статті 11 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» Антимонопольний комітет України може відкликати прийняте ним рішення, якщо воно прийнято на підставі недостовірної інформації, що призвело до прийняття необґрунтованого рішення, та прийняти нове рішення у порядку, встановленому цією статтею.

Голова Комітету

Ю. ТЕРЕНТЬЄВ